

ungdoms- arbetslöshet

Redan Sokrates skällde på ungdomen, och på den vägen är den äldre generationen fortfarande.

Visst kan det vara berättigat ibland, när det gäller en del av de yngre. I varje fall om man inte hemfaller åt sterilt kverulerande utan utformar kritiken konstruktivt.

Ungdomsarbetslösheten har blivit ett allvarligt problem i alla industriländer. Om de unga inte känner sig välkomna i arbetslivet kan mycket gå snett för dem. Det kan inte bara leda till alkoholism, knarkproblem och kriminalitet utan också till förakt för det demokratiska systemet.

Den borgerliga trepartiregeringen satsade stora summor på att skapa jobb för ungdomen, och det är utmärkt. Med det är också angeläget att de unga själva är med på noterna och utnyttjar de tillfällen som erbjuds dem. Det gör tyvärr inte alla.

I Kalmar län var 1 800 ungdomar under 25 år arbetslösa vid augusti månads utgång. Ändå fanns beredskapsarbete eller utbildning av något slag för alla. Teoretiskt sett skulle följaktligen ingen behöva gå sysslös.

Så enkelt är det nu inte. Lika litet som på exempelvis bostadsmarknaden kan full balans uppnås mellan tillgång och efterfrågan. Likafullt tycker man att fler borde ta de chanser som finns. Varför gör de inte det?

En rektor säger att "ungdomarna är för bortskämda, de vill inte godta den utbildning vi kan erbjuda dem". En lärare menar att "många ungdomar har fördomar mot hederligt arbete". Chefen för en arbetsförmedling fastslår: "Trevliga jobb, bra lön och fin bostad är något som de flesta ungdomar kräver, men de förstår inte att de måste börja

nedifrån med att lära sig något, Uppfylls deras krav inte från början går de lika gärna och stämplar."

Förhållandena i Kalmar län är inte unika. Köpmannaförbundet i Stockholm arrangerade tillsammans med AMS utbildning och praktik inom detaljhandeln för ungdomar – 40 veckors utbildning med 65 kr per dag i ersättning. 100 platser fanns – tretton ungdomar anmälde sitt intresse. Var höll resten hus?

Tidningen Lantarbetaren konstaterar att arbetslösheten är hög i Skåne, även bland ungdomar, trots att det finns jobb, väl lämpade för dem. Ändå måste man hämta arbetskraft från i första hand Polen. Tidningen tillägger: "För det kan väl inte vara så att det är angenämare att gå arbetslös än att vara anställd en kortare eller längre tid på en frilandsodling eller i ett trädgårdsföretag..."

Jo, kanske det.

Det är måhända så att vissa ungdomar är för bortskämda. I så fall skall det också påpekas. Men när det görs blir det ett våldsamt liv i en del socialdemokratiska tidningar och

även från visst fackligt håll. Där tycks man föredra att betrakta ungdomsarbetslösheten som en helig ko, eller också som någonting som enbart beror på defekter i det kapitalistiska systemet. Inte minst ungdomarna själva har anledning att vara på sin vakt mot sådana villoläror.

En arbetsledare vid Ferrosan, som haft hand om flera ungdomar som anställts i beredskapsarbete, säger: "Det är synd om ungdomarna när de kommit ut i arbetslivet. De är så snälla och rara, men de är ju inte vana vid att passa tider och att arbeta också när de inte har lust. Det är svårt att komma direkt från en skola där det inte ställs krav."

Många ungdomar får inte arbete därför att de saknar erfarenhet från arbetslivet. De har allt att vinna på att få in en fot på arbetsmarknaden genom att ta de jobb som finns, även om de till en början varken ger direktlön eller eget tjänsterum med koloretrade lyktor för "Upptagen", "Vänta" och "Stig in". Det kan de få så småningom, om de sköter sig.

Matti Häggström